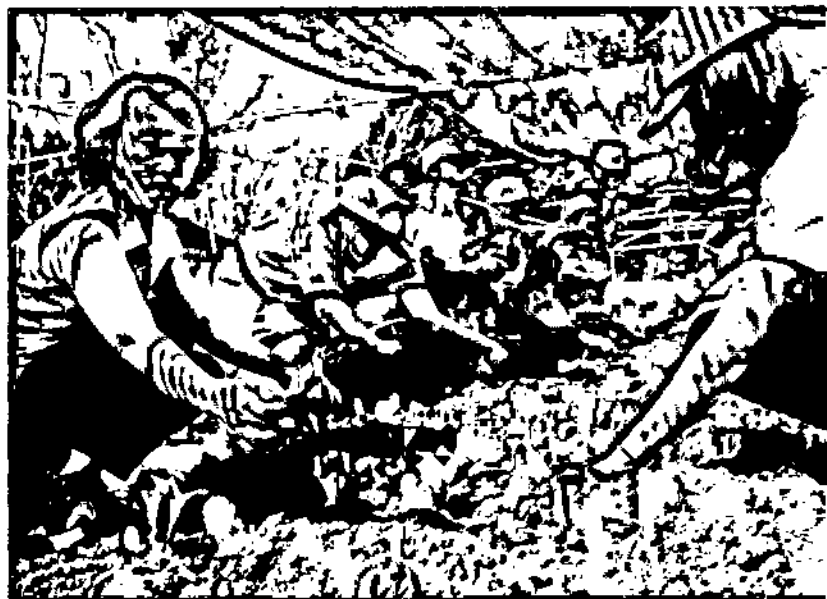

TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG NGHIỆP

Tại Hội thảo Định hướng phát triển du lịch nông nghiệp từ góc độ sản phẩm và thị trường do Tổng cục Du lịch phối hợp Báo Nông thôn Ngày nay tổ chức bên lề Hội chợ Du lịch quốc tế Việt Nam (VITM Hà Nội 2018), Vụ trưởng Vụ Lữ hành - Tổng cục Du lịch Nguyễn Quý Phương cho biết: Nghị quyết số 26-NQ/TW của Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về vấn đề nông nghiệp, nông dân, nông thôn và Nghị quyết 08-NQ/TW ngày 16/1/2017 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn đã xác định du lịch và nông nghiệp là hai ngành kinh tế mũi nhọn được ưu tiên phát triển trong định hướng phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Thời gian tới, chính sách xây dựng nông thôn mới, phát triển nông nghiệp chất lượng cao sẽ tạo điều kiện thuận lợi để hình thành sản phẩm du lịch có chất lượng cao và có khả năng cạnh tranh trên thị trường.

Có thể nói, hoạt động du lịch nông nghiệp đã và đang mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội cho nhiều địa phương, doanh nghiệp. Đến nay, nhiều địa phương trong cả nước đã chú trọng đầu tư, khai thác các yếu tố từ nền sản xuất nông nghiệp để phục vụ cho phát triển du lịch. Các doanh nghiệp lữ hành đã liên kết cùng các nhà vườn xây dựng nhiều sản phẩm du lịch mang đặc trưng văn hóa nông nghiệp mỗi vùng miền, đáp ứng được nhu cầu tham quan, trải nghiệm của du khách, đặc biệt là khách quốc tế.

Tại một số vùng miền trong cả nước, du lịch nông nghiệp là một trong những sản phẩm du lịch được đánh giá có nhiều lợi thế và tiềm năng lớn để phát triển. Mỗi vùng miền lại có những đặc trưng riêng tạo nên sự hấp dẫn khác biệt cho du khách:

Du lịch nông nghiệp đang ngày càng được du khách quan tâm

Du khách quốc tế thích thú với những quà tặng lưu niệm được làm từ sản phẩm nông nghiệp

Du lịch nông nghiệp cần định hướng phát triển

ANH MINH

Những năm trở lại đây, loại hình du lịch nông nghiệp đang ngày càng được du khách quan tâm. Tuy nhiên, để tạo ra được sản phẩm du lịch nông nghiệp hấp dẫn du khách, rất cần những định hướng phát triển thị trường và xây dựng sản phẩm chất lượng cao, mang tính chuyên nghiệp.

Ở miền Bắc, sản phẩm du lịch nông nghiệp được xây dựng dựa trên khai thác yếu tố văn minh lúa nước (thăm trang trại tại Ba Vì - Hà Nội, trải nghiệm làm nông dân ở Ninh Bình, trải nghiệm văn hóa và ẩm thực Bắc Bộ tại làng quê Yên Đức ở Quảng Ninh, ngắm ruộng bậc thang ở vùng Tây Bắc...); kết hợp tham quan văn hóa, di sản, làng nghề truyền thống, thưởng thức nghệ thuật truyền thống (làng cổ Đường Lâm, làng nghề Bát Tràng, làng lụa Vạn Phúc ở Hà Nội; hát quan họ, tranh dân gian Đông Hồ ở Bắc Ninh; làng đan đót ở Hưng Yên...); khai thác mô hình trang trại đồng quê; tham quan bản làng ở các tỉnh vùng cao Tây Bắc.

Ở miền Trung - Tây Nguyên, sản phẩm du lịch nông nghiệp gắn với trải nghiệm các hoạt động nghề nông (làng rau Trà Quế, làng gốm Thanh Hà, làng chài ở Quảng Nam; canh nông ở Lâm Đồng; thu hoạch cà phê ở Tây Nguyên); tham quan làng dân tộc, làng cổ.

Ở vùng đồng bằng sông Cửu Long, sản phẩm du lịch nông nghiệp khai thác các yếu tố gắn với văn hóa sông nước, miệt vườn (chợ nổi ở Cần Thơ, Vĩnh Long, Tiền Giang); văn hóa truyền thống (đờn ca tài tử Bạc Liêu; lễ hội truyền thống dân tộc ở Sóc Trăng, Trà Vinh); thăm rừng quốc gia, rừng ngập mặn, biển đảo ở Kiên Giang, Cà Mau...

Thời gian qua, một số mô hình du lịch cộng đồng gắn với khu vực sản xuất nông nghiệp đã được khai thác thành công. Việc người dân tham gia phục vụ trực tiếp trong các hoạt động du lịch cộng đồng, du lịch homestay đã tạo nên sự phong phú, hấp dẫn của các sản phẩm du lịch, đem đến thu nhập cao hơn cho bà con nông dân. Các sản phẩm nông nghiệp được sử dụng trong hệ thống khách sạn, nhà hàng của ngành Du lịch và nghệ thuật ẩm thực mang đặc trưng vùng miền đã góp phần quảng bá hữu hiệu cho điểm đến, đồng thời thúc đẩy hoạt động du lịch nông nghiệp địa phương phát triển.

QUẢN LÝ, KHAI THÁC VÀ PHÁT HUY NGUỒN LỰC PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG NGHIỆP

Hiện nay, ở nhiều nơi trên thế giới đã rất thành công với hình thức du lịch nông nghiệp như Đài Loan, Nhật Bản... Tại một số nước, du lịch nông nghiệp trở thành một loại hình du lịch độc lập, các hoạt động nông nghiệp diễn ra trên quy mô lớn tại các trang trại tư nhân, du khách có thể trải nghiệm nhiều hoạt động khác nhau với một chu trình khép kín. Ở Việt Nam, do quy mô canh tác nhỏ, hoạt động sản xuất nông nghiệp thường đan xen với các hoạt động kinh tế khác nên hoạt động du lịch mới chỉ kết hợp tham quan và trải nghiệm cuộc sống, văn hóa địa phương.

Tại Hội thảo Định hướng phát triển du lịch nông nghiệp từ góc độ sản phẩm và thị trường, các

Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch Nguyễn Văn Tuấn cho rằng: Giữa du lịch và nông nghiệp cần có sự hợp tác chặt chẽ hơn, đồng thời phải dựa trên những giá trị khác biệt, nổi bật của nông nghiệp để tạo ra các sản phẩm du lịch gắn với nông nghiệp mang tính đặc thù, hấp dẫn và có phương thức tiếp thị, quảng bá, xúc tiến hiệu quả.

Việt Nam là đất nước nông nghiệp với 70% dân số sống ở nông thôn, có truyền thống văn hóa, lịch sử gắn với nền sản xuất sinh thái nông nghiệp văn minh lúa nước, do vậy, việc khai thác các loại hình du lịch liên quan đến nông nghiệp có tính chất bao trùm và chiếm tỷ lệ tương đối lớn trong tổng thể hoạt động của ngành Du lịch.

chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý và doanh nghiệp đã chỉ ra rằng, mặc dù có nhiều tiềm năng và lợi thế nhưng việc khai thác chính tài nguyên nông nghiệp sản có để tạo ra những sản phẩm mới, hấp dẫn mới chỉ ở giai đoạn bước đầu, chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế của đất nước. Sản phẩm du lịch nông nghiệp vẫn mang tính đơn giản, chưa hoàn thiện, chưa có tính chuyên nghiệp và không có sự khác biệt ở một số địa phương. Doanh nghiệp lữ hành và các điểm đến liên kết chưa chặt chẽ nên khó khăn trong việc xây dựng một sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc biệt hấp dẫn du khách... Vì vậy, để phát triển du lịch nông nghiệp cần một số định hướng, giải pháp sau:

Thứ nhất, quy hoạch phát triển nông nghiệp cần gắn kết chặt chẽ với quy hoạch du lịch để đảm bảo định hướng phát triển bền vững và hỗ trợ lẫn nhau; xác định sản phẩm chủ đạo, có yếu tố văn hóa truyền thống đặc trưng vùng miền để xây dựng sản phẩm du lịch nông nghiệp cho mỗi địa phương, tránh sự trùng lặp về sản phẩm. Các dịch vụ hỗ trợ cho sản phẩm du lịch (chữa bệnh, mỹ phẩm, spa... từ nguyên liệu thiên nhiên) cũng cần được quan tâm.

Thứ hai, cần có những chính sách đặc thù, ưu tiên của Đảng, Nhà nước, chính quyền các địa phương nhằm khuyến khích loại hình du lịch nông nghiệp phát triển để đẩy nhanh việc triển khai thực hiện hỗ trợ phát triển nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp đô thị gắn với du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm.

Thứ ba, tăng cường sự liên kết chặt chẽ của ngành nông nghiệp, công thương, công nghiệp chế biến và du lịch nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp, phát triển sản phẩm làng nghề gắn với du lịch, tăng khả năng chi tiêu của du khách đối với các sản phẩm nông nghiệp của địa phương được sản xuất tại chỗ. Bên cạnh đó, cần sự phối hợp nhịp nhàng giữa nhà nông - doanh nghiệp - nhà quản lý để định hướng tiêu dùng, hoàn thiện sản phẩm, nâng cao chất lượng dịch vụ, tăng khả năng thu hút khách du lịch nhằm phát triển du lịch nông nghiệp bền vững.

Thứ tư, quản lý điểm đến phải đảm bảo hài hòa lợi ích của các bên tham gia, trong đó có lợi ích của những người trực tiếp tham gia vào hoạt động du lịch nông nghiệp. Việc đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng là cần thiết, song chỉ nên đáp ứng những tiện ích cơ bản nhất để tạo môi trường thân thiện cho du khách khi ở lại.

Thứ năm, xây dựng kế hoạch hoàn chỉnh cho xúc tiến, tuyên truyền, quảng bá có hiệu quả những mô hình, sản phẩm du lịch nông nghiệp thông qua các kênh truyền hình, internet, mạng xã hội và nhân rộng những mô hình này trên địa bàn cả nước. Bên cạnh đó, cần xây dựng thương hiệu du lịch nông nghiệp gắn với chất lượng dịch vụ và công tác bảo tồn bản sắc văn hóa.

Thứ sáu, đào tạo người dân địa phương tham gia đội ngũ nhân viên có kỹ năng phục vụ chuyên nghiệp, thân thiện với du khách. Mỗi điểm đến cần tạo những đặc trưng riêng cho dịch vụ và đội ngũ nhân viên có thể truyền đạt những câu chuyện hấp dẫn đến khách hàng mà không trùng lặp ở bất cứ nơi nào.

Có thể thấy, Việt Nam có tài nguyên và nguồn lực để phát triển những sản phẩm du lịch nông nghiệp đặc sắc. Nếu biết khai thác, phát huy tốt nguồn lực và tiềm năng này sẽ mang lại giá trị kinh tế cho cả hai ngành Nông nghiệp và Du lịch. ■